

חיים ורדי ז"ל

נולד ב- 1.9.1912
נפטר ב- 12.1.1988 - כ"ב בטבת תשמ"ח

חיים נולד לצבי ויהודית רויזליס בעיר ויטבניץ, פולין.

שבע שנים למד חיים בבית-ספר מעורב של בוצרים ויהודים. בזכרונותיו התגרויות בין יהודים לנוצרים שהסתיימו, תמיד, בהאשמת ההנהלה את היהודים כגורמים לתיגרה. "כשגמרתי את בית-הספר", כותב חיים, "התחלתי לחשוב על תכלית. באותה התקופה התארגנה אצלנו, תנועת "החלוץ". בערך 10 חב'ה התארגנו, שכרנו חדר, שרנו, רקדנו ולמדנו מחוכרות שקיבלנו מארץ-ישראל. במשך הזמן גדל הסניף ואז המחשבה היתה - מה לעשות בכדי להגיע להגשמה?"

חיים יוצא לקיבוץ הכשרה למור טרנופול. 17 חודשים שוהה שם. מצפה לסרטיפיקט. ב- 1935 מגיע הבייר המיוחל. חיים עולה לארץ-ישראל ונוחת בגשר, בעיצומו של חודש יולי, על כך הוא כותב:

"העבודה התחילה מזריחת השמש ועד השקיעה. עבודה קשה בחום לוהט ואין שום מקום לברוח ממנו, לבנוח קצת. יחד עם זה, אחרי ארוחת הערב היינו יוצאים החוצה, מתיישבים על הספסל, מתחילים לשיר בהתלהבות עד שפתאום מתהווה גם מעגל של רוקדים, מלא חיים".

מספר שנים עבד חיים בעבודות שונות ב"נהריים" (ב- 1940 קראנו בעלון על תאונה שהיתה לחיים, כאשר דלת כבדה נפלה עליו), שנה עבד במנחמיה במסגרת כליבוש העבודה העברית. כשנטעו באשדות 100 דונם בננות, חיים בין הנוטעים. עבודתו מרשימה את הוותיקים והוא זוכה בזכות שניתנה אז למצטיינים: להצטרף לענף חקלאי. בכחבתו על תולדות חייו הוא מתאר עד כמה מאושר היה כאשר המזכירות, ולאחר מכן, מועצת המשק, קבעו שישאר באופן קבוע בננות.

מ- 1945 ועד 1960 אנו מוצאים בעלוני דיווחים של חיים על המצב בענף הבננים או הבננות: סיכומי עבודה, דיווחים על העבודות השונות: נטיעה, עישוב, דילול, חיתוך הגזעים, חיתוך עלים, זיבול, דישון, השקיה, תמיכה וקטיף.

בכתבותיו מופיעות גם התלבטויות כמו: נטיעה חורפית או קיצית, זבל אורגני או זבל כימי, נטיעה צפופה 350 שתיל לדונם או נטיעה רגילה 110 שתילים. וכמובן הבעיות: כח-אדם, ניזקי כפור, מחסור בכלים וטרקטורים - 15 שנה של בננות.

במקביל, אגב, מצאנו בשנים 1951-1953 דיווחים של חיים גם מהמשתלה: "בעונה זו שלחנו 104,915 וורדים ו- 1790 גלדילות, בסך הכל הושקעו 637 ימי עבודה..."

בשנות ה-60 חיים עובר לעבוד בכרם ולאחר מכן בפרדס. ב- 1970 הוא מראשוני החברים העובדים במפעל הפלסטיק שלנו - "לוג". חיים מרוצה מהעבודה במפעל, מרגיש טוב מבחינת היחידים עם חבריו לעבודה, מבחינת כלכליות המפעל ומבחינת העניין בעבודה. והעיקר - לא שוכח לעיין בגאווה את המפעל כהשג אשדותי בתחום החברתי, בהיותו מקום עבודה לכל חבר, בלי התחשבות בגילו או במצב בריאותו.

חיים מעורב בחיי אשדות בגופו ובנפשו, מתוך שתפס כך את מהות חברותו בקיבוץ.
בעלון מ- 1954 קראתי כתבה שלו "לתיקון המצב המשקלי", בה הוא מציע להתרכז
בהגברת הייצור במקום לקצץ בתקציב החברים.

בעלון מ- 1977 הוא כותב: "אני חושב שהעובדים צריכים לדעת יותר. צריכות להיות
אסיפות עובדים בהן ימסר דוח מלא. באסיפות האלה צריך להביא לדיון הצעות לקביעת
חברים לעבודה במפעל וצריך לדון בהן על ההתרחשויות בין החברים במפעל - אחרת
הדברים מגיעים אלינו בצורה מעוותת וזה חבל. אני רוצה לדעת את הדברים ממקור
ראשון. מוכן ורוצה להיות שותף לטוב ולרע".

גם על המזכירות היתה לו, לפעמים, ביקורת. תמיד ביטא אותה בעדינות, בבחב
בשאלה.

שלושה שבועות מהיום חיים בעבודה שבשכילו היתה מלאכת הקודש.
שלושה שבועות מהיום חיים באסיפה הכללית, מקשיב, מעיר.
שלושה שבועות מהיום חלוץ בין שבעים וחמש.

והיום - רק זכרונות.

תחטר לנו חיים, יהיה זכרך ברוך.